

Statsrådets förordning om begränsning av vissa utsläpp från jordbruk och trädgårdsodling

Se anmärkningen för upphovsrätt i [användningsvillkoren](#).

I enlighet med [«statsrådets»](#) beslut föreskrivs med stöd [«av»](#) 9 [«och»](#) 10 § i miljöskyddslagen ([527/2014](#)):

1 §

Syfte

Genom denna [«förordning»](#) genomförs rådets direktiv [«om»](#) skydd mot att vatten förorenas [«av»](#) nitrater [«från»](#) jordbruket (91/676/ EEG), nedan nitratdirektivet. Syftet med förordningen är att förebygga och minska utsläpp som härrör från användning, lagring och hantering [«av»](#) stallgödsel och i 2 § avsedda andra gödselbriketter samt [«från»](#) djurproduktion i ytvatten, grundvatten, mark [«och»](#) luft.

2 §

Tillämpningsområde

Denna [«förordning»](#) tillämpas på [«jordbruk»](#) [«och»](#) [«trädgårdsodling»](#).

Förordningen tillämpas på bruk, lagring och spridning av stallgödsel samt gödselbriketter enligt lagen [«om»](#) gödselbriketter ([539/2006](#)) och bestämmelser som utfärdats med stöd av den, dock inte på kalkningsämnen.

Genom 5 §, 7 § 1 och 5–8 mom., 8 §, 10 § 1–3, 5–8 och 10 mom. samt 11–13 § genomförs artiklarna 4 och 5 i nitratdirektivet, som utgör de föreskrivna verksamhetskraven SMR 1 enligt tvärvillkoren i bilaga II till Europaparlamentets och rådets [«förordning»](#) (EU) nr 1306/2013 [«om»](#) finansiering, förvaltning och övervakning [«av»](#) den gemensamma jordbrukspolitik. Dessutom tillämpas förordningen på andra organiska bifraktioner som uppkommer på gården [«och»](#) som används som gödsel antingen som sådana eller behandlade.

3 §

Definitioner

I denna [«förordning»](#) avses med:

- 1) *rasthage* ett område i djurstallets omedelbara närhet där djuren rastas regelbundet [«och»](#) där gödsel [«och»](#) avrinningsvatten samlas upp,
- 2) *flytande täcke* ett jämnt fördelat minst 10 centimeter tjockt lager på vätskeytan i en slam- eller urinbehållare eller någon annan motvarande behållare, såsom torv, lättklinker, polystyrengranulat eller polystyrengrus eller motsvarande löst material eller flytande skikt som flytande täcke anses också flytgödsel [«från»](#) nötkreatur när den har bildat skorpa,
- 3) *fast täcke* ett fast installerat täcke ovanför vätskeytan i en flytgödsel- eller urinbehållare som förhindrar att regnvatten kommer in i behållaren och som minskar avdunstningen [«av»](#) gaser,
- 4) *totalkväve* den sammanlagda totala mängden organiskt [«och»](#) oorganiskt kväve som anges för organiska gödselbriketter, bifraktioner [«och»](#) stallgödsel,
- 5) *kompostering* behandling [«av»](#) stallgödsel och annat organiskt material i syrerik miljö till kompost [«av»](#) jämn kvalitet på en gård, dock inte maskinell behandling i trumkompost eller motsvarande anordning,

- 6) *torrgödsel* stallgödsel där urinen har avskilts; den sammanfattande benämningen torrgödsel används för alla slag «av» fast stallgödsel (torrgödsel, strögödsel, djupströgödsel) samt fast fraktion som fås genom separering «av» flytgödsel eller rötgödsel,
- 7) *strögödsel* stallgödsel där urinen helt sugits upp «av» ströet,
- 8) *ströbädd* ett lager strö som täcker botten «och» binder stallgödsel «och» urin i ett djurstall där strö fylls på vid behov, «och» som byts ut med flera månaders intervaller,
- 9) *bete* åkerområden med ett- eller fleråriga gräs- eller foderväxter där produktionsdjur äter foder,
- 10) *stallgödsel* obehandlad och behandlad spillning och urin «från» produktionsdjur som också kan innehålla strö «och» vatten,
- 11) *placering* «av» gödselmedel spridning «av» flytgödsel, urin «och» flytande organiska gödselmedel med utrustning som skär en fåra i åkerns yta dit flytgödseln, urinet eller gödselmedlet rinner eller sprutas,
- 12) *gödselmedel* organiska «och» oorganiska ämnen «och» preparat som är avsedda att främja växters tillväxt eller förbättra kvaliteten på skörd «och» vilkas effekt grundar sig på växtnäringsämnen,
- 13) *lösligt kväve* ammonium- «och» nitratkväve samt lösligt organiskt kväve som löser sig i vatten eller i svag saltlösning,
- 14) «jordbruk» «och» «trädgårdsodling» uppfödning och hållande «av» nötkreatur, svin, hästar, fjäderfä, får, pälsdjur eller andra motsvarande produktionsdjur, odling «av» jordbruksväxter, trädgårdsväxter och åkerenergigrödor samt annan jordbruksanvändning «av» åker,
- 15) *bearbetning* sådan tillräckligt djup inblandning «av» stallgödsel «och» organiska gödselmedel i åkern efter ytspridning som görs med lämpliga jordbearbetningsredskap,
- 16) *organiskt gödselmedel* gödselmedel enligt punkterna 1B (organiska gödselmedel, med undantag för organiska gödselmedel enligt 1B3 vilkas effekt huvudsakligen baserar sig på andra effekter än växtnäringsämnen), 1C (organiska mineralgödselmedel), 3A2 (organiska jordförbättringsmedel) och 3A5 (biprodukter som används som sådana som jordförbättringsmedel, med undantag för fiberslam samt de för svampodling använda växtunderlag och de använda växtunderlag av torv vilkas näringsämnen redan utnyttjats) i bilaga I till jord- och skogsbruksministeriets «förfordning» om gödselmedel (jord- och skogsbruksministeriets föreskriftssamling 24/11); med organiska gödselmedel avses i denna «förfordning» även organiska bifraktioner som definieras nedan: (15.10.2015/1261)
- 17) *organiska bifraktioner* fasta och flytande organiska fraktioner som bildas vid jordbruk och trädgårdsodling och som inte är gödselmedel enligt jord- och skogsbruksministeriets «förfordning» «om» gödselmedel, såsom pressvätska «från» ensilage och avrinningsvatten «från» rasthagar,
- 18) *grundvattenområde* ett område som kan avgränsas på geologiska grunder där en jordformation eller en zon «av» berggrund möjliggör betydande strömmar «av» grundvatten eller vattentäkt,
- 19) *tät botten* en hel yta som till tätheten minst motsvarar asfalt med lämpliga grundskiktkonstruktioner där stallgödsel «och» avrinningsvatten kan samlas upp,
- 20) *område som översvämmas* område som översvämmas oftare än i genomsnitt en gång på 20 år och som inte skyddas «av» skyddsvallar eller andra permanenta konstruktioner,
- 21) *produktionsdjur* djur som föds upp eller hålls för produktion «av» livsmedel, ull, skinn eller päls eller för annan typ «av» jordbruksproduktion eller för motsvarande syfte,
- 22) *arbetstekniska* «och» *hygieniska skäl* arbetstekniska orsaker såsom exceptionellt menföre «och» att utrustning för gödselhantering går sönder eller liknande samt hygieniska orsaker såsom att stallgödseln innehåller sjukdomsalstrare,

23) *rastgård* ett inhägnat område som är större än en rasthage, där djur i allmänhet föds upp året runt «och» som kan ha väderskydd samt utfodrings- «och» dricksplatser; en rastgård kan också omfatta en rasthage.

24) *utfallsdike* en grävd öppen fåra som syftar till att samla upp vatten «från» kant-, teg- och täckdiken i torrlägningsområdet och «från» det ovanförliggande avrinningsområdet och att avleda det «från» torrlägningsområdet,

25) *vattendrag* vattendrag enligt 1 kap. 3 § 1 mom. 3 punkten i vattenlagen ([587/2011](#)),

26) *vattentät konstruktion* konstruktioner som förhindrar att stallgödsel samt urin «och» andra vätskor hamnar i marken eller i yt- eller grundvatten.

4 §

Placering «av» lagringsplatser, rasthagar «och» utfodrings- «och» drickplatser

Lagringsplatser för stallgödsel «och» oförpackade organiska gödsel-fabrikat, rasthagar för produktionsdjur samt utfodrings- «och» dricksplatser i rastgårdar får inte placeras

- 1) på grundvattenområde, «om» det inte genom en redogörelse för markbeskaffenheten kan visas att placeringen inte orsakar förorening «av» grundvatten eller risk för det,
- 2) område som översvämmas,

- 3) på ett avstånd mindre än 50 meter «från» vattendrag, en brunn som används för hushållsvatten eller en källa,

- 4) på ett avstånd mindre än 25 meter «från» ett utfallsdike eller en rännil enligt 1 kap. 3 § 1 mom. 6 punkten i vattenlagen.

5 §

Lagring «av» stallgödsel

På en gård där det ansamlas stallgödsel från produktionsdjur ska det finnas en lagringsplats för gödsel (gödselstad). Gödselstaden ska ha utrymme för den stallgödsel som ansamlas under minst 12 månader. De minimistorlekar som ska följas för olika slag av stallgödsel och processad gödsel anges i bilaga 1. När minimistorleken för en gödselstad beräknas kan hänsyn tas till odlares gemensamma gödselstäder och ströbäddar i lösdrifts-stall samt den stallgödsel som blir kvar på betet under en betessäsong. Vad gäller nötkreatur kan stallgödsel som blir kvar på betet beaktas för högst fyra månader, med undantag av nötkreatur som föds upp utomhus året runt. Avvikelse från minimistorleken får göras, «om» stallgödsel överläts till någon som drar nytta av den och som kan ta emot den med stöd av tillstånd som beviljats enligt 27 § i miljöskyddslagen eller «om» stallgödsel överläts till en annan gård för att lagras i en gödselstad i enlighet med det ovan-skrivna. «Om» det ansamlas högst 25 m³ torrgödsel om året som ska lagras eller om högst 25 m³ torrgödsel åt gången lagras på gården får gödseln i stället för i en gödselstad lagras på ett tätt flak eller ett motsvarande underlag som står under tak eller som täcks med en presenning.

Även en gård som tar emot och lagrar stallgödsel ska ha en gödselstad som dimensioneras enligt den mängd som tas emot per år. En gödselstad krävs dock inte «om» stallgödseln förvaras på en åker för att senare spridas ut på det sätt som föreskrivs i 10 § 5 mom.

6 § ([15.10.2015/1261](#))

Lagring «av» oförpackade organiska gödsel-fabrikat

En gård som tar emot «och» lagrar organiska gödsel-fabrikat ska ha en vattentät lagringsplats som är dimensionerad enligt den mängd som tas emot.

Organiska gödsel-fabrikat med en torrs-substans på minst 30 procent får lagras i stack.

Lagringen får inte orsaka förorening «av» vattendrag eller risk för det. Lagring i stack är alltid förbjuden på grundvattenområden «och» på områden som översvämmas. Stacken ska placeras på ett bärande åkerområde och på en sluttande åker nära den övre kanten. En stack får inte placeras på mindre än 100 meters avstånd från ett vattendrag, ett utfallsdike eller en brunn för hushållsvatten och inte på mindre än fem meters avstånd från ett dike. Ett lager på minst 20 centimeter «av» ett material som binder vätska ska bredas ut som botten för stacken och stacken ska täckas med en tät presenning. Dessutom ska snön avlägsnas «från» platsen för stacken «och» underlaget ska formas så att vätska inte rinner ut i miljön.

I en och samma stack ska det placeras minst den mängd organiskt gödsel­fabrikat som ska spridas ut på en hektar eller högst den mängd som ska spridas ut på hela skiftet och på angränsande skiften. Organiskt gödsel­fabrikat som lagras i stack ska spridas ut inom högst ett år «från» det att stacken anlagts.

På den plats där en stack har varit belägen får det placeras en ny stack efter två mellanår.

Det som föreskrivs ovan i 1–6 mom. angående mottagning och lagring «av» organiska gödsel­fabrikat gäller också gårdar som tar emot torrgödsel vars torrs­substans är minst 30 procent.

7 §

Konstruktionskrav

Lagringsplatser för stallgödsel och oförpackade organiska gödsel­fabrikat, gödselrännor och övriga konstruktioner som är avsedda för ledning «av» gödsel ska vara vattentäta.

Kompostering ska utföras på ett underlag med tät botten eller i konstruktioner som annars är vattentäta.

En kompost som består «av» minst 30 procent torrs­substans kan förvaras i stack för efterkompostering så som föreskrivs i 6 § 3–6 mom. Det material som täcker en stack för efterkompostering behöver dock inte vara tätt på det sätt som föreskrivs i 6 § 4 mom. (15.10.2015/1261)

Flytgödsellager och lagringsplatser för flytande organiska gödsel­fabrikat ska täckas med fast eller flytande täcke för att minska utsläpp «av» ammoniak «och» lukt­olägenheter.

Lagringsplatser för torrgödsel «och» till torrs­substansen motsvarande organiska bifraktioner samt organiskt gödsel­fabrikat ska vara täckta eller ämnet som lagras ska täckas över så att det inte kommer in regnvatten på lagringsplatsen.

Konstruktioner och anläggningar ska vara sådana att ingen vätska från stallgödsel eller organiskt gödsel­fabrikat kommer ut i miljön vid flytt och hantering «av» dem eller vid tömning «av» lagringsplatsen. Lastning ska utföras på underlag med hård botten som håller för maskiners vikt och rörelser och «från» vilket man vid behov kan ta tillvara gödsel eller organiska gödsel­fabrikat som fallit ned eller absorberats. (15.10.2015/1261)

Permanent utfodringsplatser ska vara täckta, ha tät botten och den stallgödsel som ansamlas där ska avlägsnas tillräckligt ofta. Kravet på att platsen ska vara täckt gäller dock inte permanenta utfodringsplatser i rastgårdar och rasthagar som i funktionellt hänseende finns i närheten «av» djurstallar. (15.10.2015/1261)

Rasthagar ska skötas så att det inte kommer ut näringsutsläpp i yt- «och» grundvatten.

Pressvätska från beredning av ensilage ska samlas upp och lagras i en tät behållare, «om» den inte behandlas i ett separat reningsverk.

8 § (15.10.2015/1261)

Lagring «av» torrgödsel vid exceptionella situationer

På gårdar som producerar gödsel från djurhushållning kan torrgödsel med en torrsubstans på minst 30 procent lagras i stack, «om» arbetstekniska eller hygieniska skäl kräver det. Vid lagring «av» torrgödsel i exceptionella situationer som avses i 1 mom. ska bestämmelserna i 6 § 3–6 mom. iakttas. Bestämmelserna i 6 § 5 och 6 mom. tillämpas dock inte när torrgödsel lagras i stack «av» hygieniska skäl som hänför sig till djursjukdomar.

9 § (15.10.2015/1261)

Anmälningsskyldighet

Vid lagring av torrgödsel och oförpackade organiska gödsel­fabrikat i stack i fall som avses i 6 §, vid efterkompostering av kompost i stack i situationer som avses i 7 § 3 mom. och vid lagring av torrgödsel i stack i exceptionella situationer som avses i 8 § ska det 14 dygn innan lagringen påbörjas göras en anmälan till den kommunala miljö­vårds­myndigheten, som vid behov utför en inspektion. Vid spridning av stallgödsel i exceptionella situationer som avses i 10 § 2 mom. ska verksamhetsutövaren göra en anmälan till den kommunala miljö­vårds­myndigheten före utgången av oktober. Den kommunala miljö­vårds­myndigheten ska årligen rapportera «om» de anmälningar som avses ovan till närings-, trafik- «och» miljöcentralen.

Anmälan «om» lagring av torrgödsel i exceptionella situationer som avses i 8 §, «om» efterkompostering av kompost i stack i situationer som avses i 7 § 3 mom. och «om» avsteg från det förbud att sprida gödsel som avses i 10 § 2 mom. görs av den verksamhetsutövare på vars djurgård gödseln produceras. Anmälan «om» lagring i stack «av» organiska gödsel­fabrikat och i 6 § 7 mom. avsedd torrgödsel görs «av» den som tar emot varan.

10 §

Användning «av» gödselmedel

Spridning «av» gödselmedel på åkrar ska göras så att det inte sker någon avrinning i vatten «och» så att det inte finns någon risk för alvförtätning. Vid gödsling ska genomsnittlig skördenivå, odlingszon, växtföljd, växelbruk «och» jordart beaktas.

Spridning «av» stallgödsel och organiska gödsel­fabrikat på åkrar är förbjuden från ingången «av» november till utgången «av» mars. Undantag från detta förbud kan dock medges till utgången «av» november i situationer där stallgödsel under växtperioden inte har kunnat utnyttjas som gödselmedel på en åker på grund «av» exceptionella väderleksförhållanden. Som exceptionella väderleksförhållanden betraktas situationer där en åker på grund «av» långvariga rikliga regn och liten avdunstning varit så våt att detta förhindrat spridning «av» stallgödsel före utgången «av» oktober. (15.10.2015/1261)
Gödselmedel får inte spridas på snötäckt, frusen eller vattenmättad mark.

Torrgödsel «och» organiska gödsel­fabrikat med en torrsubstans på minst 30 procent kan under spridningstiden förvaras på åkern i högst fyra veckor i väntan på spridningen. Stallgödsel som spridits ut på åkern och organiska gödsel­fabrikat ska bearbetas in i jorden inom ett dygn «från» spridningen, med undantag för spridning över växtbeståndet med slangspridare eller genom bredsåning.

På åkerskiften där växttacket hålls över vintern får stallgödsel och organiska gödsel­fabrikat från «om» med 15 september spridas endast genom placering, «om» det inte gäller spridning «av» stallgödsel före sådd «av» växter som sås på hösten.

Gödsling närmare ett vattendrag än fem meter är förbjudet. På den följande fem meters zonen från vattendraget är ytspridning av stallgödsel och organiska gödsel­fabrikat förbjudet, «om» inte åkern bearbetas inom ett dygn «från» spridningen. De ovannämnda gödslings- «och» ytspridningsförbuden hindrar dock inte att husdjur betar på områdena i fråga. (15.10.2015/1261)

På sådana delar «av» åkerskiften där lutningen är minst 15 procent är spridning «av» flytgödsel, urin och flytande organiska gödsel­fabrikat på annat sätt än genom placering alltid förbjudet. Andra typer «av» stallgödsel och organiska gödsel­fabrikat som sprids ut på sluttande delar «av» åkerskiften ska bearbetas in i jorden inom åtta timmar «från» spridningen. (16.4.2015/435)

Kring brunnar som används för hushållsvatten «och» kring källor ska det, beroende på höjdförhållandena i terrängen, brunnens konstruktion «och» jordarten, lämnas en skyddszon på minst 30–100 meter som inte göd­slas med stallgödsel eller organiska gödsel­fabrikat.

Bestämmelserna i denna paragraf ska också iakttas när press­vätska «från» ensilage enligt 7 § 8 mom. och avrinnings­vatten «från» rasthagar används som gödsel.

11 §

Kvävegödsling

I fråga «om» stallgödsel «från» produktionsdjur «och» organiska gödsel­fabrikat som innehåller stallgödsel får den mängd totalkväve som sprids årligen vara högst 170 kg/ha. (16.4.2015/435)

I maximimängderna för lösligt kväve ingår lösligt kväve i oorganiska gödsel­medel, i stallgödsel «från» produktionsdjur, inklusive stallgödsel som samlas där djuren betar, «och» i organiska gödsel­fabrikat. Det kväve som ingår i stallgödsel som blir kvar på åkerskiften som används för bete har beaktats i de maximala mängderna för kvävegödsling beaktas enligt tabellen. De maximala mängderna lösligt kväve per år (kg/ha) är följande för olika växter:

Växt	Mineraljord	Organisk jordart
Korn, havre «och» blandad spannmål	160	120
Vårve­te	170	130
Höstråg		
- på hösten	30	30
- på våren	150	120
Vårråg	160	120
Höstve­te, rågvete «och» speltvete		
- på hösten	30	30
- på våren	170	140
Övriga sädesslag, blandningar «av» dem «och» andra jordbruksgrödor	160	120
Vall	250	210
Beten	210	170
Höstrybs «och» höstraps*	200	160
Vårrybs «och» vårraps	170	130
Lin, majs, olje hampa «och» solros	150	110
Baljväxter	60	40

Sockerbeta	170	130
Tidig potatis	100	80
Stärkelsepotatis	130	90
Annan potatis	120	80
Kålväxter «och» purjo	250	210
Andra lökväxter	160	120
Rotfrukter	200	170
Krydd- «och» ört växter	120	80
Andra grönsaksoch trädgårdsväxter	210	170
Bär- «och» fruktväxter	140	100
Plantskoleproduktion	200	160
*Gödsling före ingången «av» september anses inte som höstgödsling, men den minskas «från» maximimängderna.		

«Om» gödselmängden för lösligt kväve överstiger 150 kg/ha «om» året ska mängden delas upp på minst två omgångar «och» tiden mellan spridningarna ska vara minst två veckor. Från ingången «av» september får mängden lösligt kväve i stallgödsel från produktionsdjur och i organiska gödsselfabrikat som sprids vara högst 35 kg/ha. Mängden lösligt kväve som spridits på hösten beaktas i sin helhet som en del «av» gödslingen «av» följande gröda.

12 §

Bestämning «av» stallgödsels näringshalt

Verksamhetsutövaren ska vart femte år låta göra en gödselanalys för att bestämma halterna «av» lösligt kväve, totalkväve och totalfosfor i stallgödseln. Gödslingen ska planeras antingen utifrån gödselanalysen eller på basis «av» de tabellvärden som anges i bilaga 2.

Verksamhetsutövaren ska bevara uppgifterna «från» gödselanalysen «och» varudeklarationerna för de organiska gödsselfabrikaten «och» på begäran visa dem för tillsynsmyndigheten.

13 §

Verksamhetsutövarens bokföringsskyldighet

Verksamhetsutövaren ska årligen föra bok över gödslingen «och» på begäran lämna uppgifterna till tillsynsmyndigheten.

Bokföringen ska innehålla uppgift «om»

1) mängden stallgödsel och organiska gödsselfabrikat samt kvävegödsel som använts för tillförsel «av» näringsämnen på åkrarna samt det lösliga kvävet «och» totalkvävet i dem,
2) skördenivåer,

3) tidpunkterna då stallgödsel eller organiska gödsselfabrikat har spridits på åkrarna.

14 §

Tillsyn

Bestämmelser om tillsynen över efterlevnaden av denna «förordning» finns i 8 kap. i miljöskyddslagen och «om» straff i 224 «och» 225 § i den lagen.

Den kommunala landsbygdsnäringsmyndigheten och den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten ska lämna den regionala närings-, trafik- och miljöcentralen de uppgifter som behövs för tillsynen över efterlevnaden av förordningen och för utarbetande av de rapporter som krävs enligt nitratdirektivet, samt uppgifter «om» överträdelser «av» förordningen.

15§

Ikraftträdande

Denna «förordning» träder i kraft den 1 april 2015.

Kravet i fråga «om» kompostunderlag med tät botten i 7 § 2 mom., kravet i fråga «om» lastningsunderlag med hård botten i 7 § 5 mom., de konstruktionsmässiga kraven i fråga «om» permanenta utfodrings- och drickplatser i 7 § 6 mom., förbudet att sprida stallgödsel och organiska gödselmedel enligt 10 § 2 mom. samt maximimängden lösligt kväve vid användning «av» cellsaft «från» stärkelsepotatis enligt 11 § 4 mom. tillämpas dock först «från» «och» med den 1 januari 2016. (15.10.2015/1261)

Genom denna förordning upphävs «statsrådets» «förordning» «om» «begränsning» «av» utsläpp i vattnen «av» nitrater «från» jordbruket (931/2000).

Bestämmelserna i 5 § 1 mom. i den «förordning» som upphävs förblir dock i kraft till den 31 december 2015 till den del momentet tillämpas på användningen «av» cellsaft «från» stärkelsepotatis som gödselmedel.

16§

Övergångsbestämmelser

På en gödselstad som tagits i bruk eller för vilken ansökan om miljötillstånd eller bygglov är anhängig när denna «förordning» träder i kraft tillämpas de bestämmelser om minimivolymer för gödselstäder som gällde vid ikraftträdandet av denna «förordning». (12.3.2015/220)

Bestämmelserna i 4 § «om» placering av konstruktioner och bestämmelserna i 7 § 4 mom. «om» täckning «av» lagringsplatser tillämpas endast på byggprojekt som inletts efter ikraftträdandet «av» förordningen.

Bilaga 1 (15.6.2015/1261)

Minimistorlekar för lagring «av» gödsel

Tabell 1. Minimistorlekar för lagring «av» gödsel under 12 månader per djur/per djurplats enligt typ «av» gödsel (m³/djur/år, utan regnvatten).

För regnvatten utökas den storlek som beräknats enligt tabell 1 för flytgödsel- eller urinbehållare med minst 300 millimeter, «om» behållaren täcks genom skorpbildning, och minst 500 millimeter «om» behållaren är försedd med något annat flytande täcke. Dessutom ska behållarens höjd ökas med minst 100 millimeter för flytande löst täcke som placeras på ytan «av» flytgödseln.

«Om» andra vätskor än tvättvatten från djurstallet leds till flytgödsel- eller urinbehållaren, såsom avloppsvatten från mjölkkrummet och pressvätska från ensilage, ska det beaktas vid dimensioneringen «av» behållaren.

DJUR	FLYTGÖDSEL	STRÖGÖDSEL GÖDSEL «FRÅN» STRÖBÄDD	TORRGÖDSEL	URIN
Mjölkkö (8500 kg) ¹	25,5	28,6	15,8	8,7
Kviga	8,5	13,4	6,6	2,9
Diko	19,0	20,4	16,9	1,9

Köttboskap, Tjur	12,1	12,9	10,1	1,7
Kokalv 6–12 mån.	7,2	9,7	6,1	1,7
Kokalv < 6 mån.	3,6	6,1	3,1	1,1
Tjurkalv 6–12 mån.	9,5	12,1	8,0	2,1
Tjurkalv < 6 mån.	4,7	7,1	4,0	1,3
Gödsvin ^{2,3}	2,4	3,0	1,0	1,6
Sugga «och» grisar ⁴	9,3	10,7	2,2	6,8
Sugga «och» grisar i satellit-svinstall ⁵	12,7	15,5	3,5	10,4
Sinsugga	3,9	4,9	1,6	2,7
Avvand gris ⁶	1,2	1,6	0,6	0,8
Galt (fullvuxen)	4,9	6,1	1,8	3,5
Broiler ²	-	0,015	-	-
Värphöna, Broilerhona	-	0,04	-	-
Kalkon ²	-	0,06	-	-
Anka, Gås ²	-	0,04	-	-
And ²	-	0,025	-	-
Får «och» lamm	-	1,3	-	-
Getter «och» killingar	-	1,3	-	-
Lamm «och» killingar 3–9 mån. ⁷	-	1,3	-	-
Lamm «och» killingar 6–9 mån. ⁷	-	0,6	-	-
Häst > 150 cm	-	17,0	-	-
Ponny 120–150 cm	-	12,0	-	-
Liten ponny < 120 cm	-	8,0	-	-
Mink, Iller	-	0,25	-	-
Räv, Sjubb	-	0,5	-	-
Lantrasboskap ⁸ :				
Mjölkkö	-	22,3	-	-
Diko	-	15,9	-	-

Kviga	-	11,7	-	-
Tjur	-	11,9	-	-
Kokalv 6-12 kk	-	8,5	-	-
Tjurkalv 6-12 kk	-	9,4	-	-
Kalv < 6 kk	-	5,3	-	-

¹ För högproducerande boskap rekommenderas större lager än de i tabellen.

² Per djurplats.

³ Gäller gödsvin med en genomsnittlig slaktvikt på högst 90 kg. «Om» slaktvikten är högre används värden för sinsugga.

⁴ Normalt suggstall. Grisarna med upp till cirka 11 veckors ålder.

⁵ Gäller satellitsvinstall. Gödselmängder per suggplats, när den används för minst åtta grisningsomgångar «om» året. Grisar beaktas upp till en ålder på cirka fem veckor före avvänjning.

⁶ Grisar i mellanuppfödningstadiet, ålder 5–11 veckor.

⁷ Under uppfödning, två uppfödningssomgångar «om» året.

⁸ Östfinsk, västfinsk «och» nordfinsk boskap.

Minimistorlekar för lager «av» processad gödsel

Biogasprocess

Behandling «av» stallgödsel i biogasanläggning minskar inte märkbart mängden gödsel. Den bifogade tabellen kan därför direkt tillämpas på gödseln.

Fraktionering (separering)

Vid fraktionering delas flytgödsel upp i en flytande «och» en fast fraktion som ska lagras i separata utrymmen. När storleken på de lagerlokaler som krävs för fraktioner räknas ut är utgångspunkten den mängd flytgödsel som enligt tabellen ovan uppkommer på gården.

Mängden fraktioner «och» storleken på de lager som behövs beror på utrustningens effektivitet «och» på den obehandlade gödselns egenskaper.

Följande skillnader i utrustningarnas effekter har rapporterats (Hjorth 2009¹):

Filterpress	29 %
Trumfilter	10–25 %
Skruvpress	5–25 %
Centrifugalsikt	7–26 %
Dekantercentrifug	13–29 %

Procenten anger hur stor del «av» den obehandlade flytgödseln som blir fast fraktion vid fraktioneringen.

Då mängden olika fraktioner beräknas används den separationseffekt som utrustningens tillverkare uppger.

Exempel:

En gård har 100 mjölkcor som totalt producerar 2 550 kubikmeter flytgödsel «om» året. Flytgödseln fraktioneras med en skruvpress som enligt tillverkarens uppgift har en separationseffekt på 15 %. Vid fraktioneringen bildas $15\% \times 2\,550\text{ m}^3 = 383\text{ m}^3$ fast fraktion. Resten, dvs. $2\,167\text{ m}^3$, är flytande fraktion.

Gödsellagren ska dimensioneras enligt de nämnda mängderna med beaktan «av» kraven på regnvatten «och» eventuellt flytande täcke enligt Tabell 1.

Kompostering

Genom vändning «av» aktiva torr- och strögödselstackar eller vid reaktorkompostering kan den mängd gödsel som ska lagras beräknas minska med 20 % «av» den årliga gödselmängd som beräknas med hjälp «av» tabell 1.

¹ Hjorth M., Christensen K.V., Christensen M.L., Sommer S.G. 2010. Solid-liquid separation of animal slurry in theory and practice. A review. *Agron Sustain Dev* 30, 153-180.

Bilaga 2

Tabellvärden för stallgödsel

SLAG «AV» GÖDSEL			
	Totalfosfor kg/m ³	Lösligt kväve kg/m ³	Totalkväve kg/m ³
Nötkreatur strögödsel	1,0	1,1	4,0
Nötkreatur flytgödsel	0,5	1,7	2,9
Nötkreatur urin	0,1	1,5	2,5
Svin strögödsel	2,8	1,2	4,6
Svin flytgödsel	0,8	2,2	3,4
Svin urin	0,2	1,3	2,0
Får «och» get strögödsel	1,3	1,0	4,9
Häst strögödsel	0,5	0,4	2,6
Höna strögödsel	5,6	4,2	9,4
Broiler strögödsel	3,6	2,7	8,7
Kalkon strögödsel	4,4	3,2	8,0
Räv strögödsel	12,7	1,4	6,5
Mink strögödsel	12,1	0,9	5,2

Ikraftträdelsestadganden:

12.3.2015/220:

Denna «förordning» träder i kraft den 20 mars 2015.

16.4.2015/435:

Denna «förordning» träder i kraft den 17 april 2015.

15.10.2015/1261:

Denna «[förordning](#)» träder i kraft den 16 oktober 2015.